Rola partnerstw w działaniach na rzecz społeczności lokalnych. Źródła finansowania.

dr inż. Karina Bedrunka-Gudaniec

Stowarzyszanie Ziemi Strzeleckiej, 25.11.23

Spis treści

- Tło europejskie;
- Społeczny wymiar sytuacji w Polsce, województwie i powiecie strzeleckim;
- Partnerstwo;
- Źródła finansowania;
- Najlepsze praktyki i wnioski.

Jak rozmawiamy?

Od ogółu do szczegółu

Tło dla polityk UE

- Transformacja CYFORWA
- Transformacja ENERGETYCZNA
- Przemiany demograficzne w krajach i regionach UE

Transformacja CYFORWA

- Transformacja cyfrowa postępuje w różnym tempie w układzie terytorialnym.
- Podstawowy dostęp szerokopasmowy jest powszechny w UE, bardzo szybkie łącza są dostępne jedynie dla:
  - **dwóch na trzech mieszkańców miast**
  - i **jednego na sześciu mieszkańców obszarów wiejskich**.
- Wymagane jest:
  - rozszerzenie dostępu do bardzo szybkiego Internetu szerokopasmowego,
  - upowszechnienia umiejętności cyfrowych,
  - oraz inwestycji w sprzęt informatyczny.

  Będzie to korzystne dla obszarów wiejskich, ponieważ ich łącza internetowe są zazwyczaj wolne, a umiejętności cyfrowe mieszkańców tych obszarów – poniżej średniej.
- Dostęp do bardzo szybkiego Internetu:
  - **umożliwi większej liczbie osób pracę w domu,**
  - **poprawi dostęp do usług online, w tym szkoleń, opieki zdrowotnej i handlu elektronicznego,**
  - **a także może zachęcić do przeniesienia większej liczby usług poza duże ośrodki miejskie.**

Mniej rozwinięte państwa i regiony członkowskie odniosą większe korzyści z transformacji, ponieważ ich przedsiębiorstwa pozostają w tyle pod względem wykorzystania technologii cyfrowych, handlu elektronicznego i praktyk e-biznesu.

Transformacja EKOLOGICZNA

- Transformacja ekologiczna, a zwłaszcza cele gospodarki neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla i gospodarki o obiegu zamkniętym, zmienią europejskie gospodarki.

- Transformacja ekologiczna spowoduje wzrost zatrudnienia w sektorach takich jak:
  - **energia odnawialna,**
  - **recykling,**
  - **projektowanie,**
  - **renowacja,**
  - **usługi ekosystemowe* (to usługi oparte na tym co daje nam natura)**.

- Kapitał naturalny w **regionach wiejskich** może zwiększyć liczbę miejsc pracy w sektorach zarządzania usługami **ekosystemowymi i energią odnawialną.** Społeczne skutki realizacji celu UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., będą się zatem różnić w poszczególnych częściach Wspólnoty i mogą być większe w regionach o wysokim wskaźniku ubóstwa.

*usługi ekosystemowe to stany i procesy, przez które naturalne ekosystemy, wraz z będącymi ich częścią organizmami żywymi, podtrzymują i wypełniają ludzkie procesy życiowe.
Są one odpowiedzialne za **utrzymywanie bioróżnorodności i produkcji dóbr ekosystemowych, takich jak owoce morza, żywność, drewno, biopaliwa, celuloza, substancje o wartości farmaceutycznej czy (przed-) produkty przemysłowe**.
Poza produkcją dóbr, usługi ekosystemowe to funkcje podtrzymujące procesy życiowe, takie **jak pochłanianie i przetwarzanie odpadów, procesy regeneracji, a także źródło wielu nienamacalnych (estetycznych i kulturowych) korzyści dla człowieka**, wg. Gretchen Daily.

Przemiany demograficzne w UE (1)

- Zmiany demograficzne w krajach UE, zwłaszcza starzenie się społeczeństwa, będą miały wpływ na wszystkie regiony, w pierwszej kolejności na **regiony wiejskie**. Przewiduje się:
  - w ciągu najbliższej **dekady** liczba ludności w wieku 65 lat i więcej wzrośnie o **ponad 25%** w jednym na pięć regionów.
  - liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszy się o **ponad 10%** w jednym na cztery regiony.
  - liczba ludności poniżej 20. roku życia zmniejszy się o **ponad 10 %** w jednym na trzy regiony.

- Szczególnie **dotknięte są regiony wiejskie, które już teraz odnotowują spadek zaludnienia**.
- W całej UE w latach 2010-2019 średni przyrost naturalny to 1,2% :

  na terenach wiejskich wynosił: -1,9%,

  we wschodniej części UE: -4,2%.

Przemiany demograficzne w UE (2)

- **Kobiety na rynku pracy:** większy wzrost zatrudnienia i zmniejszenia różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Kobiety w regionach słabiej rozwiniętych są bardziej narażone na znalezienie się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z mężczyznami w tym samym regionie. Ma miejsce polaryzacja zatrudnienia kobiet i geograficzne rozmieszczenie miejsc pracy. Badania dot. równości kobiet i mężczyzn na rynku pracy obrazują, iż należy uwzględnić czynniki psychologiczne i siły napędowe obu płci do pracy, min.:
  - **obowiązki opiekuńcze kobiet w gospodarstwie domowym,**
  - **większą niechęć kobiet do czasu dojazdu do pracy,**
  - **preferencje dot. niepieniężnych cech pracy (przyjaznych rodzinie),**
  - **czy też podejście do prowadzenia gospodarstw.**

- **Liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym:** spadła o 17 mln w latach 2012–2019, głównie ze względu na lepszą sytuację materialną osób we wschodnich państwach członkowskich. Pandemia COVID-19 spowodowała jednak wzrost liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 5 mln w 2020 r. Zatem należy dążyć do budowania nowych i wzmacniania istniejących mechanizmów zdolnych do reagowania na tego rodzaju wstrząsy asymetryczne.

- **Zmniejszają się dysproporcje zdrowotne.** W ciągu ostatniej dekady średnia długość życia w regionach słabiej rozwiniętych wzrastała szybciej niż w innych regionach. **Średnia długość życia dla 27 krajów UE w 2019 roku:** 81,3 lat; regiony północne: powyżej 84 lat;

Przemiany demograficzne w UE – konkluzje (3)

Przedsiębiorstwa muszą dostosować się do:	**Szkoły muszą dostosować się do:**	**Inne instytucje publiczne i opieka zdrowotna muszą dostosować się do:**
malejącej liczebności siły roboczej;	do mniejszej liczby uczniów	obsługi rosnącej liczby starszych mieszkańców;
zatrudniając więcej osób z grup o niższych wskaźnikach zatrudnienia, takich jak **młodzież, kobiety i migranci spoza UE;**		
zwiększając inwestycje w innowacje, technologie ułatwiające pracę i zwiększające liczebność siły roboczej;		
inwestując w kształcenie dorosłych, w szczególności **pracowników starszych i o niskich umiejętnościach**, co pomogłoby w osiągnięciu celów określonych podczas Szczytu Społecznego w Porto		

Tabela nr 1. Wyzwania dla przedsiębiorców i instytucji publicznych

Tendencje te mogą wpłynąć we wszystkich krajach Wspólnoty na potencjał wzrostu gospodarczego, rozwój umiejętności i dostęp do usług, zmniejszenie dysproporcji regionalnych w zatrudnieniu.

Statystyka dot. liczby ludności (4)

Rok	Polska	Zmiana % do roku 2022	W. opolskie	Zmiana % do roku 2022	Powiat strzelecki	Zmiana % do roku 2022
2022	37 918 575	-	969 410	-	71 658	-
2030	37 185 073	2%	902 020	7%		
2050	33 950 569	11%	744 575	23%	55 791	22,4%

Tabela nr 2. Prognoza liczby ludności w Polsce i województwie opolskim *Źródło: GUS, https://dane-i-analizy.pl/raport/1706-prognoza-gus-2010-2050/zobacz/atlas.html*

2002-2022 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 13,3%

Społeczny wymiar sytuacji Polski (1)

Rynek pracy

- Polska jest jednym z krajów UE o najniższej obecnie stopie bezrobocia- **5,1%,** maj 2023 r. *(wg GUS).*

- w Polsce istnieje duża grupa osób biernych zawodowo, które z różnych powodów nie podejmują pracy. Najczęstsze przyczyny bierności:
  - nauka i podnoszenie kwalifikacji – 30,6%,
  - choroba, niepełnosprawność – 24,9%,
  - obowiązki rodzinne – 18,9% (przewaga kobiet).

- Zatrudnienie kobiet: stopa zatrudnienia kobiet 60,3% a mężczyzn 71,7% (wg Eurostatu).

➢**Godzenie życia zawodowego z prywatnym nadal stanowi wyzwanie.**

Społeczny wymiar sytuacji Polski (2)

Edukacja i kształcenie

- Wzrasta liczba osób z wykształceniem wyższym – w 2021 r. było to już blisko 7,6 mln osób (w 2011 r. - 5,7 mln). Najczęściej wybieranymi **kierunkami** są: **biznes i administracja, medycyna, społeczne,** a dopiero na czwartym miejscu **inżynieryjno-techniczne**.

➢ **Wyzwaniem pozostaje dopasowanie kształcenia wyższego do potrzeb rynku pracy.**

- Polska od lat utrzymuje się na jednym z najniższych miejsc w UE pod kątem uczenia się dorosłych przez całe życie: 5,4% w Polsce w 2021 r. przy blisko 11% w UE.
- Zdecydowanej poprawy wymagają też kompetencje cyfrowe. 51% osób aktywnych zawodowo w Polsce w wieku od 25 do 64 lat posiada umiejętności cyfrowe przynajmniej na podstawowym poziomie (2019 r.) – średnia dla UE 65% .

➢ **W Polsce kształcenie przez całe życie i kompetencje cyfrowe pozostaje wyzwaniem.**

Społeczny wymiar sytuacji Polski (3)

Zdrowie

- przeciętna długość życia w Polsce jest niższa niż w Europie i wynosi dla kobiet – 81,8 lat (w UE 83,9 lat), a dla mężczyzn 74,1 lat (w UE – 78,3 lat), *(wg GUS 2019).*

- odsetek osób z przewlekłymi schorzeniami i problemami zdrowotnymi w Polsce wynosi prawie 44% (w UE kształtuje się podobnie), *(wg Eurostatu za 2022 r.).*

➢ **W Polsce z roku na rok wzrasta liczba osób z przewlekłymi schorzeniami i problemami zdrowotnymi.**

Partnerstwo – a nowe wyzwania (5)

OBYWATELI UE powinna cechować UFNOŚĆ co do przyszłości, niezależnie do tego, gdzie mieszkają

⬇

Presja na demokrację

(**Polaryzacja społeczeństwa ⟶ integrowanie społeczności)**

3 sposoby zwiększania zaufania społeczeństwa:

- **po pierwsze,** oferując im pozytywne perspektywy gospodarcze dla regionów i krajów Wspólnoty;
- **po drugie,** odpowiadając na obawy OBYWATELI dotyczące jakości życia, możliwości zatrudnienia i włączenia społecznego;
- **po trzecie**, zapewniając sprawiedliwy podział kosztów i korzyści wynikających z podejmowania nowych wyzwań.

Partnerstwo

Różnorodność w społeczeństwie i gospodarce jest atutem.
Dyskryminacja ze względu na
płeć, rasę,
pochodzeniem etniczne, religię
lub światopogląd, niepełnosprawność, ,
wiek lub orientację seksualną
jest w UE zakazana.

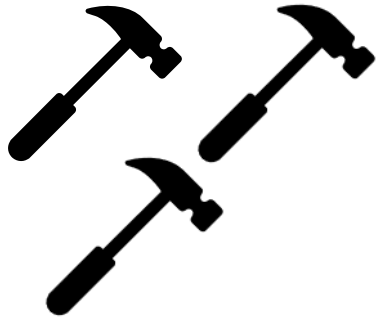
Zasada partnerstwa

oznacza ścisłą współpracę miedzy instytucjami publicznymi,

partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz

podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie na szczeblu krajowym, **regionalnym i lokalnym**.

Do partnerstwa czegoś potrzebujemy ?





Uśmiechu i życzliwości i zrozumienia naszej różnorodności

Źródła finansowania

Budżet
gminy/starostwa/
WO

- Gminny/wojewódzki budżet obywatelski
- Marszałkowska Inicjatywa Sołecka
- **Ustawa o działalności pożytku publicznego** i o wolontariacie- zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych, współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.

Budżet UE w WO
Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027
PROW

- Nabór – NGO składa wniosek
- Projekt SWO – NGO składa wniosek
- Euroregion Pradziad - NGO składa wniosek
- LGD - NGO składa wniosek

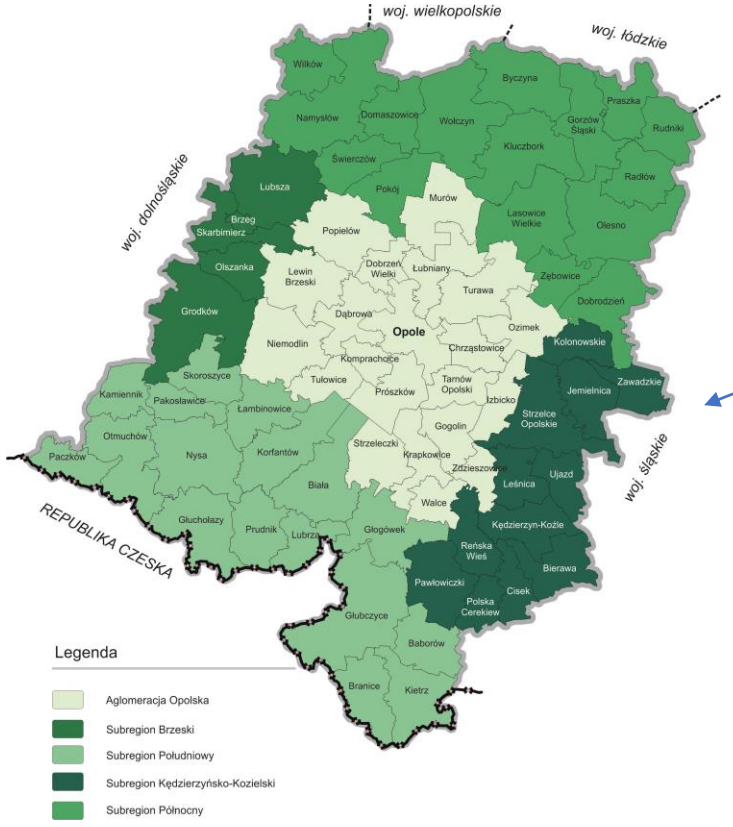
ARiMR

- Koła Gospodyń Wiejskich
  Kierownik BP ARiMR w drodze decyzji administracyjnej dokonuje wpisu do KRKGW oraz wydaje zaświadczenie o wpisie do KRKGW.
  Z chwilą dokonania wpisu do KRKGW Koło nabywa osobowość prawną.

Nabór dla subregionu – NGO składa wniosek

Subregiony w województwie opolskim

Mapa 1. *Podział województwa opolskiego na subregiony w perspektywie finansowej 2021-2027.*



Subregion kędzierzyńsko-strzelecki

Źródło: Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego. Opolskie 2030

FEO 2021-2027, Dz. 7.1 Usługi zdrowotne i społeczne oraz opieka długoterminowa, nabór do: 30 11.23, dofinansowanie dla subregionu: 6,6 mln PLN

1. **Opieka długoterminowa w formie zdeinstytucjonalizowanej, w tym m.in.:**

a) **usługi opiekuńcze i asystenckie**, w tym dowożenie posiłków (jako element projektu)

b) usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w Ustawie o pomocy społecznej

c) usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w Ustawie o pomocy społecznej, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach nie jest większa niż 8

d) usługi w gospodarstwach opiekuńczych w formie pobytu dziennego lub całodobowego, o ile liczba miejsc pobytu całodobowego w tych gospodarstwach nie jest większa niż 8

e) **wsparcie psychologiczne i wytchnieniowe dla opiekunów faktycznych**

f) inne działania umożliwiające pozostanie grupy docelowej w społeczności lokalnej, jako element uzupełniający projektu, np. mieszkania adaptowalne, likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, zwiększenie dostępu do sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego poprzez tworzenie wypożyczalni sprzętu, w tym szkolenia/doradztwo dot. nauki ich obsługi i wykorzystania.

2. Wdrożenie teleopieki – jako element projektu.

3. **Usługi dowozu dla osób o ograniczonej mobilności** m.in. w celu zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych (door to door), jako element projektu.

4. Poprawa dostępu do mieszkań o charakterze wspomaganym/chronionym dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej, w tym w szczególności dla pracowników opieki długoterminowej.

i inne.

FEO 2021-2027, 6.7 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej nabór do: 7-18.12.23, dofinansowanie dla subregionu: 1,422 mln PLN

1. **Wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze** poprzez usługi w ramach działań profilaktycznych, takie jak:
a) asystentura rodzinna,
b) rodziny wspierające,
c) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, w tym prawno-obywatelskie,
d) terapia i mediacja,
e) usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
f) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych grupami wsparcia lub grupami samopomocowymi.
2. Wsparcie preadopcyjne (np. diagnostyczne, szkoleniowe, doradcze) i postadopcyjne (np. diagnostyczne, rehabilitacyjne, terapeutyczne psychologiczne).
3. **Wsparcie pieczy zastępczej, w tym wsparcie procesu deinstytucjonalizacji**, poprzez m.in.:

8. **Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców zagrożonych wykluczeniem społecznym**, w tym grupy wsparcia, wsparcie rówieśnicze.

9. **Działania na rzecz zapewnienia osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprawy kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji** oraz uczestnictwa w kulturze jako instrument kierowany głównie do dzieci oraz ich rodzin i opiekunów w celu wzmacniania więzi, realizowany jedynie jako element projektu dot. włączenia społecznego:
a) animacja kulturalna w środowisku lokalnym (np.: tematyczne pikniki integracyjne, warsztaty hobbistyczne),
b) udział w formach proponowanych przez instytucje i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym z zakresu aktywizacji społeczno-kulturalnej tj. w świetlicach, domach kultury, bibliotekach, stowarzyszeniach oraz innych inicjatywach lokalnych,
c) uczestnictwo w formach proponowanych przez instytucje kultury, rekreacji i innych form spędzania czasu wolnego w regionie,
d) alternatywne formy spędzania czasu wolnego (np.: zespoły pieśni, tańca, kluby sportowe, wolontariat).

I inne.

FEO 2021-2027, Dz. 6.8 Profilaktyka zachowań społecznych dzieci i młodzieży, nabór do: kwiecień 24r., dofinansowanie dla subregionu: 1,448 mln PLN

1. Usługi interwencji kryzysowej oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie obejmujące m.in.:

a) tworzenie i rozwój ośrodków interwencji kryzysowej i punktów interwencji kryzysowej,

b) placówek opiekuńczo -wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego do 14 osób

c) zapewnienie dostępu do usług dla osób w sytuacjach kryzysowych (w tym m.in. poradnictwo psychologiczne, poradnictwo socjalne, konsultacje z terapeutą, psychoterapia, grupy wsparcia, konsultacje prawne, telefony zaufania/ telefoniczna interwencja kryzysowa, mieszkania interwencyjne lub inne miejsca noclegowe).

2. **Profilaktyka zachowań społecznych dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym**, w związku z uzależnieniami, przemocą w rodzinie, negatywnymi skutkami izolacji społecznej, itp.

3. **Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym grupy wsparcia, wsparcie rówieśnicze**.

4. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

5. Wsparcie infrastruktury poradni/gabinetów psychologiczno-pedagogicznych, w tym mobilnych sal do integracji sensorycznej.

6. Kompleksowa integracja dzieci i młodzieży wymagającej resocjalizacji i reintegracji, w tym przebywającej w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych.

7. Działania na rzecz zapewnienia osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprawy kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze jako instrument kierowany głównie do dzieci oraz do dzieci z rodzinami i opiekunami w celu wzmacniania więzi, realizowany jedynie jako element kompleksowego projektu dot. włączenia społecznego.

8. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług społecznych.

FEO 2021-2027 , Dz. 10.4 Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach innych niż miejskie - 4 subregiony

nabór: maj 24r. dofinansowanie dla subregionu: 2,850 mln PLN

1. Rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym poprawa dostępności poprzez likwidację barier fizycznych dla osób z niepełnosprawnościami,

2. Rozwój działalności kulturalnej i aktywności kulturalnej (poprzez rozwój infrastruktury m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea), w tym wspieranie zaplecza dla utrzymania niematerialnego dziedzictwa kulturowego znajdującego się na krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz rzemiosła i dawnych zawodów,

3. Konserwacja zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji,

4. Inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne.

Mienie

FEO 2021-2027 , Dz. 2.3 Zapobieganie zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu

nabór: marzec 24r. dofinansowanie dla subregionu: 6,787 mln PLN

1. Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu, w tym opracowanie planów adaptacji miast do zmian klimatu.

2. Projekty z zakresu retencjonowania wody (z wyłączeniem dużych zbiorników wodnych), w tym małej retencji, retencji przydomowej wód opadowych zwłaszcza przy zastosowaniu rozwiązań opartych na naturalnych i półnaturalnych ekosystemach (np. odbudowa lub poprawa stanu naturalnych obszarów zalewowych i polderów).

3. Rozwój zielonej oraz zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach.

4. Niezbędne działania w zakresie urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej służących zmniejszaniu skutków powodzi lub suszy (w szczególności zbiorniki suche, poldery przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe), jeśli naturalne mechanizmy ekosystemowe są niewystarczające, a podjęcie tych działań nie zwiększy zagrożenia w sytuacjach nadzwyczajnych.

5. **Działania edukacyjne** i informacyjne związane z klimatem i ochroną zasobów wodnych.

6. **Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego,** w tym rozwój monitoringu, modernizacja i budowa systemów łączności, systemów prognozowania, ostrzegania i alarmowania przed stanami nadzwyczajnymi oraz przesyłania danych związanych z usuwaniem skutków ekstremalnych zjawisk.

7. **Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub awarii chemiczno-ekologicznych, czy też sanitarno-epidemiologicznych**.

8. Rozwój infrastruktury związanej z ochroną przeciwpożarową, w tym lasów, zwłaszcza związanej z magazynowaniem wody oraz systemami obserwacyjno-alarmowymi.

Nabór dla całego województwa – NGO składa wniosek

FEO 2021-2027 , Dz. 5.11 Kształcenie ustawiczne,
WUP, nabór: grudzień 24r., dofinansowanie: 2 mln PLN

1. Wsparcie lokalnych inicjatyw na **rzecz kształcenia osób dorosłych**, w tym:

a) działania opierające się o model „Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE)”* służących m.in aktywizacji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, **w szczególności osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, nieaktywnych zawodowo, z terenów wiejskich oraz z niepełnosprawnościami**,

b) wsparcie działalności **Uniwersytetów Trzeciego Wieku** (UTW).

2. Budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego do realizacji działań na rzecz kształcenia ustawicznego.

* *wypracowany w ramach PO WER*

Interreg Czechy-Polska 2021-2027, Priorytet IV:
nabór grudzień 2023 – NABÓR CIAGŁY wyczerpania środków

- **Euroregion Pradziad, Prudnik;**
- **Szkolenia – organizowane przez Euroregion Pradziad:**
  - **29.11 Opole,**
  - **8.12 Walce**
- IV priorytet Mikroprojekty:
  - Miękkie projekty: współpraca społeczności;
  - Dof. do 60 tys. EUR;

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027,
nie ma harmonogramu na rok 2024

- ARiMR – BIURA POWIATOWE
- Wsparcie Kół Gospodyń Wiejskich

- sprzęt AGD (garnki, kuchenki gazowe, termosy, itp.),
- sztućce, zastawa stołowa,
- stoły i blaty kuchenne,
- obrusy, ściereczki kuchenne
- słoiki,
- stroje,
- laptopy, tonery,
- organizowanie imprez okolicznościowych (pikniki dla dzieci, warsztaty „jak prowadzić ogródek warzywny”
- Szkolenia np. jak pisać i rozliczać projekty itp.

Projekt SWO – NGO składa wniosek do

Biura/Departamentu Urzędu Marszałkowskiego w Opolu

lub

Jednostki Organizacyjnej (np. ROPS)

FEO 2021-2027, Dz. 5.11 Kształcenie ustawiczne, OCRG, nabór wniosków – od 12.12.23r.

1. Usługi rozwojowe za pośrednictwem Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF) z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych (BUR), dla osób od 15 roku życia, które z **własnej inicjatywy chcą podnieść swoje umiejętności/ kompetencje/ kwalifikacje**.

Grudzień 2023r. – instytucje składają dla swoich pracowników

wnioski na podnoszenie kwalifikacji /kompetencji jeden zbiorczy wniosek

Wiosna 2024r. – osoby fizyczne same składają wnioski

FEO 2021-2027, Dz. 8.1 Europejski Budżet Obywatelski, nabór już był – trwa ocena, Biuro Partnerstwa i Dialogu Obywatelskiego Urzędu Marszałkowskiego, dof.: 23 mln PLN

1. Inicjatywy oddolne z zakresu merytorycznego:

a) Działania 5.2 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia realizowana poza PUP,

b) Działania 5.3 Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy,

c) Działania 5.6 Edukacja przedszkolna,

d) Działania 5.7 Kształcenie ogólne,

e) Działania 5.9 Kształcenie zawodowe,

f) Działanie 5.10 Edukacja włączająca,

g) Działania 5.11 Kształcenie ustawiczne,

h) Działania 6.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

i) Działania 6.3 Budowanie potencjału partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego,

j) Działania 6.4 Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów,

k) Działania 6.6 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności,

l) Działania 6.7 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej,

m) Działania 6.8 Profilaktyka zachowań społecznych dzieci i młodzieży,

n) Działania 7.1 Usługi zdrowotne i społeczne oraz opieka długoterminowa.

FEO 2021-2027, Dz. 10.6 Europejska Inicjatywa Społeczna – 4 subregiony, **nabór: 19-31.01.2024**, Departament Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu **Urzędu Marszałkowskiego, dof. dla subregionu: będzie podane**

1. Małe inwestycje realizowane przez gminy we współpracy i w uzgodnieniu z przedstawicielami lokalnych społeczności i na rzecz tych społeczności, o charakterze m.in. prospołecznym, kulturalnym, turystycznym – przedsięwzięcia o charakterze oddolnych inicjatyw.

2. **Małe inwestycje realizowane przez organizacje pozarządowe** na rzecz lokalnych społeczności w oparciu o diagnozę ich potrzeb, o charakterze m.in. prospołecznym, kulturalnym, turystycznym – przedsięwzięcia o charakterze oddolnych inicjatyw. Mienie

FEO 2021-2027, Dz.6.3 Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych, Biuro Partnerstwa i Dialogu Obywatelskiego Urzędu Marszałkowskiego, będzie nabór w 2024 r., dof. 2 mln PLN

- Wspieranie potencjału organizacji pozarządowych
- *przypuszczalnie:* Składanie wniosków przez NGO: 2025r.

Inne inicjatywy wstępnie planowane przez SWO – 2025 r.

- **FEO 2021-2027,**

Dz. 2.2. Europejska Inicjatywa Społeczna dla Klimatu

- **FEO 2021-2027,**

Dz. 2.3 Zapobieganie zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu Zielono nam

Lokalne Grupy Działania w województwie opolskim

- Mają swój obszar
- **LGD: Stowarzyszanie Kraina św. Anny**

- Strategie rozwoju dla danego terenu
- 2023: Umowy na realizacje zadań z Urzędem Marszałkowskim do 2027 roku
- Możliwości dla NGO

Wnioski i rekomendacje (1)

- **Źródła finansowania –** są; LUDZIE do projektów
- **Wymiana doświadczeń** - wyjazdy
- **Współpraca z osobami z** Rady Działalności Pożytku Publicznego
- **równomierny ☺ rozwój „małych ojczyzn”**- polityka spójności dot. *przezwyciężania polaryzacji w układach terytorialnych;*

Serdecznie dziękuję za uwagę ….

☺☺

karbed74@gmail.com

Źródła:
8. Raport Kohezyjny, 2022;
GUS; ARiMR; FEO 2021-2027
Europejski kodeks postepowania z zakresie partnerstwa, 2014;
Europejki filar praw socjalnych, 2017.